

شیوه نامه جدید قطبهای علوم پزشکی کشور مصوب (۱۳۸۹)

مقدمه:

دراستای اجرای برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور مبنی بر پیش بینی و تقویت قطبهای علمی در گروههای مستعد و واجد شرایط (بخش آموزش عالی بندهای ۳ و ۴ و ۶ و ۹) و توزیع اعتبارات مربوط در ردیفهای متمرکز وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، این آیین نامه به اجرا گذاشته میشود. در این آیین نامه به منظور اختصار به وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت و به قطب علمی در زمینه علوم پزشکی، قطب علمی و به شورای عالی قطبهای علوم پزشکی کشور، شورای عالی، اطلاق میگردد.

ماده ۱- تعریف قطب علمی:

قطب علمی، مجموعه ای حقیقی یا مجازی از برجسته ترین اعضای هیئت علمی و سایر همکاران با امکانات و توانایی های برجسته و متمایز و توان علمی بالا در یک زمینه علمی - تخصصی در علوم پزشکی و رشته های وابسته است که به فعالیت در یک یا چند زمینه علمی در عرصه آموزش، پژوهش و نیز ارائه خدمات بهداشتی - درمانی مشغول است. مهم ترین ویژگی قطب علمی، تولید علم و نوآوری و دستیابی به کیفیت برتر علمی و آموزشی در سطح ملی، منطقه ای یا بین المللی و پاسخگویی به نیازهای اساسی کشور خواهد بود.

ماده ۲- ویژگیهای برجسته قطبهای علمی:

قطب علمی دارای ویژگیهای علمی برجسته زیر است:

۱-۲- ارتقاء آموزش، تربیت نیروی انسانی متبحر و پژوهشگر، و ظرفیت سازی از طریق:

- (الف) جلب همکاری نخبگان ایرانی مقیم داخل و خارج از کشور؛
 - (ب) طراحی دوره های میان رشته ای جدید و مورد نیاز کشور و بازنگری در برنامه های درسی و آموزشی برای پیشنهاد به مراجع ذیربط؛
 - (ج) پرورش دانشجویان و دانش پژوهان نخبه در دوره های دکتری و پسا دکتری (PostDoc).
- ۲-۲- دستیابی به آخرین یافته های علمی و افزایش مشارکت در گسترش مرزهای دانش علوم

پزشکی و اعتلای موقعیت علمی کشور از طریق:

- (الف) تولید مقاله علمی در مرزهای دانش و انتشار آنها؛
 - (ب) بررسی و پایش تحولات علمی در حوزه تخصصی مربوط؛
 - (ج) بسط روشهای تحقیق و توسعه نرم افزارهای تخصصی در زمینه مربوط.
- ۲-۳- مشارکت در توسعه همکاری های علمی بین المللی از طریق:
- (الف) شرکت در کنفرانس ها، کارگاه های آموزشی و نیز دوره های تخصصی؛
 - (ب) برگزاری کنفرانس های معتبر بین المللی، کارگاه های آموزشی و دوره های تخصصی با همکاری اساتید و محققان برجسته مقیم داخل و خارج از کشور؛
 - (ج) مشارکت در اجرای پروژههای تحقیقاتی مشترک و پیریزی تحقیقات پیشرفته با همکاری مراکز علمی خارج از کشور؛
 - (د) همکاری در برگزاری دوره ای تحصیلی برای دانشجویان خارجی.

۲-۴- مدیریت راهبردی در نظام سلامت کشور:

تبصره - شورای عالی می توانند در چهارچوب مقررات و سیاست های وزارت، حسب مورد و یا به طور کلی، اختیارات دیگری را برای فعالیت قطبهای علمی تعیین و ابلاغ نماید.

۲-۵- ارتباط مؤثر و هدفمند با سیاست گذاری های کلان کشور از طریق:

الف) شناسایی و تدوین نیازهای تحقیقاتی در حوزه مربوط.

ب) فعالیت در زمینه توسعه فناوری.

ج) اجرای طرح های پژوهشی برای تولید دانش فنی و حل معضلات اساسی کشور.

ماده ۳- ترکیب شورای عالی قطب های علوم پزشکی کشور:

شورای عالی علوم پزشکی کشور از اعضای زیر تشکیل می شود:

۱- وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به عنوان ریاست شورا

۲- معاون آموزشی وزارت به عنوان دبیر شورا

۳- معاون تحقیقات و فن آوری وزارت

۴- معاون توسعه مدیریت و منابع وزارت

۵- رئیس مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت

۶- مدیر کل آموزش عالی معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری

۷- ده تن از اعضای هیات علمی برجسته دانشگاهی کشور (ترجیحا رؤسای قطبهای علوم پزشکی)

به پیشنهاد معاون آموزشی و حکم وزیر به مدت سه سال (در صورتی که هر یک از اعضای فوق سه

جلسه غیبت غیرموجه داشته باشد با

شخص دیگری جایگزین خواهد شد.)

تبصره - ۱ در صورت عدم حضور مقام عالی وزارت در جلسه شورای عالی قطب ها، کلیه

تصمیمات گرفته شده در حضور دبیر شورا، جنبه قانونی خواهد داشت.

تبصره - ۲ اعضای هیات علمی موضوع بند ۳-۷ از بین اعضای هیات علمی دارای درجه

دانشیاری و بالاتر و صاحب تالیفات و فعالیت های تحقیقاتی بوده و انتخاب مجدد آن ها

بلامانع است.

تبصره - ۳ دبیرخانه شورا در مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی وزارت قرار دارد و

مجری مصوبات شورای عالی میباشد.

ماده ۴- اختیارات شورای عالی قطبهای علوم پزشکی کشور:

۱-۴- سیاست گذاری و تصمیم گیری در زمینه ایجاد، توسعه و انحلال قطبهای علمی در کشور؛

۲-۴- تعیین ضوابط شناسایی، حمایت و ارزشیابی قطبهای علمی؛

۳-۴- بررسی و تایید صلاحیت مراکز علمی درخواست کننده جهت کسب عنوان قطب علمی.

تبصره - ۱ تصمیمات شورا پس از تصویب وزیر بهداشت، درمان، و آموزش پزشکی لازم

الاجراست.

تبصره - ۲ شورا برای بررسی های کارشناسی، کمیته ها و کمیسیون های تخصصی مشورتی

تشکیل میدهد. نحوه تشکیل، ترکیب اعضاء و شرح وظایف این کمیته ها به تصویب شورا

خواهد رسید.

ماده ۵- نحوه پیشنهاد ایجاد قطب علمی:

۵ تا ۷ تن از اعضای هیات علمی فعال در یک زمینه علمی-تخصصی (تک رشته ای، میان رشته ای و چند رشته ای) با سوابق علمی برجسته میتوانند به عنوان هسته مرکزی قطب علمی و ارائه پیشنهاد موضوعی برای فعالیت خود، متقاضی تشکیل قطب علمی به مدت ۳ سال با شرایط زیر شوند:

۱. ارائه دلایل قابل قبول مبنی بر این که موضوع فعالیت جزو نیازهای اساسی و مبرم کشور و در راستای تشکیل اهداف قطب های علمی بوده و موسسات علمی موجود کشور توانایی و یا تمایل به انجام آن را ندارند؛
۲. ارائه پروپوزال جامع با زمان بندی و هزینه های مشخص؛

۳. برخورداری از امکانات سخت افزاری و نرم افزاری و اطلاع رسانی لازم اعم از نیروی انسانی متخصص، تجهیزات تحقیقاتی و آزمایشگاهی، کتابخانه و سایر امکانات نرم افزاری برای اجرای برنامه پیشنهادی.

تبصره ۱- عضو هیات علمی فعال به کسی اطلاق می شود که جمع امتیازات حاصل از عملکرد علمی او در ۵ سال منتهی به سال بررسی، از حد نصابی که تعیین می شود، کمتر نباشد.

تبصره ۲- هر عضو هیات علمی فعال میتواند عضو هسته مرکزی فقط یک قطب علمی باشد.

تبصره ۳- عضویت اعضای هیات علمی چندین دانشگاه در هسته قطب علمی و گردآوری امکانات سخت افزاری و نرم افزاری از بیش از یک دانشگاه یا مرکز تحقیقاتی و مدیریت توانایی های علمی در سطح ملی از امتیازات هر قطب علمی به شمار می رود.

تبصره ۴- پس از شروع فعالیت قطب علمی، اعضای هسته اولیه میتوانند افراد دیگری را به عنوان عضو هسته بپذیرند و یا برای اجرای برنامه های قطب علمی به همکاری دعوت کنند. در هر حال، تصمیم گیری در کلیه امور قطب در چارچوب برنامه مصوب بر عهده اعضای هسته مرکزی خواهد بود.

تبصره ۵- شورایعالی، شاخص ها و امتیازات مورد نظر خود را (با وزن دهی مناسب) برای رتبه بندی پروپوزالهای متقاضی اعلام نموده، قبول و یا رد پروپوزالها بر اساس آن شاخص ها صورت میپذیرد.

تبصره ۶- شورایعالی، موظف است همه ساله با تشکیل کارگروهی تخصصی به ارزشیابی فعالیتهای قطبهای مصوب پرداخته و بر وضعیت پیشرفت برنامه های آنها بر اساس زمان بندی پیشنهادی نظارت داشته باشد. قطبهای موجود نیز براساس برنامه استراتژیک مصوب خود مورد ارزیابی قرار خواهند گرفت.

تبصره ۷- شورایعالی، موظف است در فرایندی چند ساله با اتکا به بررسی تطبیقی و تحلیل نتایج حاصل از ارزشیابی های سالانه، آستانه هایی را برای حد پایین، متوسط و عالی فعالیت ها مشخص نموده و براساس آنها برای ادامه فعالیت قطبهای علمی تصمیم گیری کند.

تبصره ۸- شورایعالی، میتواند با بررسیهای میدانی و با توجه به برنامه های توسعه درازمدت کشور، عناوین علمی مورد نیاز کشور برای تشکیل قطبها را پیشنهاد و فراخوان نماید.

ماده ۶- نحوه اعطای عنوان قطب علمی:

اعطای عنوان قطب علمی به گروه های متقاضی واجد شرایط ماده ۵ این شیوه نامه پس از فراخوان شورایعالی قطبها و دریافت پروپوزال های پیشنهادی، براساس نتایج حاصل از بررسی توان علمی موسسه متقاضی، امتیازات علمی اعضای هسته اولیه و ارزشیابی برنامه پیشنهادی صورت می گیرد. در اجرای این امر، درخواست مؤسسه برای ایجاد قطب علمی در یک زمینه علمی-تخصصی همراه با نتایج به دست آمده از بررسی های انجام شده در دبیرخانه و کمیسیون های تخصصی، در شورایعالی مطرح میشود و پس از تایید شورا، مجوز موافقت اصولی ایجاد قطب علمی توسط گروه متقاضی برای مدت ۳ سال با حکم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی صادر می گردد. در پایان هر سال از شروع فعالیت قطب علمی، عملکرد آن مورد ارزشیابی قرار گرفته و ادامه فعالیت قطب منوط به بررسی ارزشیابی عملکرد آن و تصمیم گیری در شورای عالی خواهد بود.

ماده ۷- منابع مالی قطبهای علمی:

برای حمایت مالی از قطبهای علمی کشور، اعتباراتی بر اساس هزینه های محاسبه شده و بودجه مصوب مجلس شورای اسلامی، به آنها اختصاص می یابد و قطب ها موظفند مبالغ مذکور را در راستای اجرای برنامه مصوب خود هزینه نمایند. علاوه بر این، اخذ کمک های مالی از سوی سایر مؤسسات و نیز درآمدهای حاصل از فعالیت ها و خدمات علمی قطب جزو منابع مالی قطب های علمی محسوب می شوند.

ماده ۸- این آیین نامه مشتمل بر یک مقدمه، ۸ ماده و ۱۴ تبصره پس از طرح در شورای عالی قطبهای علوم پزشکی، در تاریخ ۱۳۸۹/۷/۱۷ به تایید اعضای شورای عالی قطب های علوم پزشکی کشور و تصویب مقام عالی وزارت رسید و جایگزین شیوه نامه قطبهای علمی مصوب ۷۹/۱۱/۱۹ شد و از تاریخ ابلاغ، قابل اجرا می باشد.